

Hjørring Kommune

Slutrapport

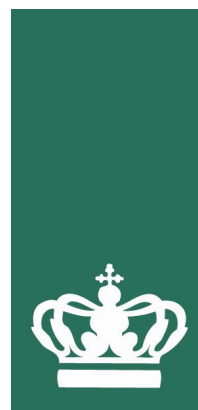
Vandplanprojekt Hejselbæk o8031_c

Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak
Hjørring Kommune

Den Europæiske Fiskerifond:
Danmark og Europa investerer i bæredygtigt fiskeri og akvakultur

Den Europæiske Fiskerifond

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Projektet er finansieret af Fødevareministeriet og EU
Projektet kan ses på Hjørring Kommunes hjemmeside
<http://www.hjoerring.dk/Borger/Natur-amp-Vandloeb/Vandplanprojekter.aspx>

Slutrapport

Vandplanprojekt Hejselbæk o8031_c

Vandplan: Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak
Hjørring Kommune

Indsats

Projektet omfatter vandløbsforekomsten Hejselbæk o8031_c. Den samlede indsats omfatter etablering af træer på 1,02 km. Ved realisering af indsatsen vil de fysiske forhold forbedres i 5,594 km vandløb.

Vandløbsforekomsten er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område. Hejselbæk o8031_c er en del af Uggerby Å systemet, der udmunder i Skagerrak og er omfattet af Natura 2000-område 1 Skagens Gren og Skagerrak.

Indsatsen er omfattet af vandplan Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Projektperiode

Projektperioden løber fra den 25. november 2020 til den 25. november 2023.

Gennemførelse

Projektet er gennemført i overensstemmelse med detailprojektet og i overensstemmelse med de økonomiske omkostninger, der fremgår af tilbud fra Materielgården.

Materielgården har sendt faktura til Hjørring Kommune for gennemført projekt. Hjørring Kommune har betalt de indgåede fakturaer.

Intern afsatte timer til gennemførelse af projektet og omkostninger til intern løn fremgår af vedhæftet kontrakt. Det faktiske antal interne timer anvendt på projektet fremgår af timeregnskabet. Og udbetaling af løn til de medarbejdere kommunen har afsat til projektet fremgår af de vedhæftede lønsedler.

Projektet er således gennemført og betalt i henhold til de betingelser, der fremgår af tilsagnet til projekt. Fotodokumentation for gennemført projekt fremgår af bilag 14.

Formål

Formålet med indsatsen er at forbedre de fysiske forhold og skabe kontinuitet i Hejselbæk o8031_c.

Formålet er opnået ved at:

1. Forbedres passage for vandrende fisk og/eller forbedrede opvækst- og gydeforhold for fisk og forbedrede forhold for akvatisk flora og fauna i øvrigt.
2. Koordineres indsatsen med øvrige indsatser.
3. Fjernelse af spærringer på en måde så faldet ikke overstiger 10 ‰ og det tilpasses de lokale fiskebestande og lokal fauna.
4. At der ikke sker skade på dyre og plantearter, der er omfattet af bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven.

Eksisterende forhold

Vandløbsforekomst o8031_c er del af det offentlige vandløb Hejselbæk, som udmunder i Uggerby Å.

I vandplan 1 er der i Hejselbæk systemet, der omfatter strækning o8031_b, o8031_c, o8031_d og o8031_a gennemført eller er i gang med at blive realiseret følgende indsatser:

- AAL-203
- AAL-297
- AAL-298
- AAL-296
- AAL-224
- AAL-104

Hejselbæk har en samlede længde på omkring 7,5 km med udløb i Uggerby Å. Hejselbæk er reguleret og uden større fysisk variation og fast substrat på den første del. På den resterende del øges faldet til godt og de fysiske forhold forbedres væsentligt, bl.a. med høller og stryg, fast bund og flere steder nogenlunde egnede gydebanker. Sandvandring er dog et generelt problem.

Potentialet for målopfyldelse vurderes som moderat til god.

Den fysiske tilstand er moderat-god ifølge seneste vurdering fra staten.

DVFI

I Hejselbæk blev der på faunastation 3020121005 (ved Hejselbækvej) lavet en DVFI-undersøgelse i 2011, der resulterede i faunaklasse 5. På station 3020121009 (ved Baggessvognvej) blev der i 2007 foretaget en DVFI-undersøgelse, der udmundede i faunaklasse 5.

Fisk

DTU Aqua's seneste vurdering af Hesselbæk, hviler på en undersøgelse fra 2009.

DTU beskriver her den øverste del som reguleret med sandet og gruset bund. Sandvandringen er her stor og vandføringen er kritisk lav i sommerperioden. Det videre forløb er reguleret med overvejende sandede bundforhold, selvom der for år tilbage er udlagt gydegrus.

Det nedre forløb beskrives som naturligt bugtet med stedvis gydebund. Det store fald bevirker at de stejle brinker skrider i bækken. Nederst er en tidligere spærring ved en gammel stenkiste fjernet, ved at faldet er udjævnet med store sten, og det forventes at den frie passage hér, sammen med yderligere tiltag, fremover vil ændre bækken til en produktiv ørredbæk.

DTU har givet lokalitet 107, ved Vester Brasholt, biotopkarakteren 0, dvs. uegnet som ørredvand.

Lokalitet 108, ved Baggesvognsvej, har fået en biotopkarakter-vurdering på 2 for ½ -årsfisk svarende til at lokaliteten bør kunne huse 30 stk. halvårsfisk pr. 100 m², mens lokalitet 109, ved Kirkevej, har fået en biotopkarakter-vurdering på 2 for ½ -årsfisk svarende til 30 stk. halvårsfisk pr. 100 m². Samme lokalitet har fået en vurdering på 2 for 1-årsfisk svarende til 12 stk. 1-årsfisk pr. 100 m².

Lokalitet 110, ved Hejselbækvej, har fået en vurdering på 2 for 1-årsfisk svarende til 12 stk. pr. 100 m².

Effekt af projektet

Etablering af træer vurderes at have følgende effekter:

Det vil på længere sigt reducere tilgængeligheden af lys for vandplanterne og dermed nedsætte væksten. Det vil medføre, at de fysiske forhold i vandløbet kan forbedres ved forskellige mekanismer. Det er bl.a. vist, at træplantning alene kan skabe et mere naturligt vandløbsprofil, da træerne, deres rødder, nedfaldende grene og med tiden også stammer forøger dynamikken i vandets strømning og dermed forbedrer de fysiske forhold. Denne øgede dynamik vil skabe flere levesteder for især smådyrene, samt øge vandløbets evne til at omsætte organisk stof, næringsstoffer og miljøfremmede stoffer. Rødderne holder på brinkerne og giver fiskeskjul, og bladene er vigtig fødekilde for mange smådyr i vandløbet og dermed til gavn for fiskene.

Regulativ Beskrivelse

Eksisterende

Hejselbæk er et offentligt vandløb, som udmunder i Uggerby Å.

Hejselbæk er omfattet af regulativ for kommunevandløb nr. 10 Hejselbæk. Hejselbæk har en samlet regulativ længde på 7.631 m. Krav til vandløbsskikkelse fremgår af regulativet.

Grødeskæring og kantslåning foretages manuelt 2 gange årligt i uge 20 og uge 33-34.

Kommende

Hjørring Kommune arbejder på en samlet regulativrevision for alle kommunens vandløb. Revisionen vil betyde, at de nuværende regulativer samles i 16 overordnede regulativer, der omfatter hele vandløbssystemer.

I forbindelse med regulativrevisionen udarbejdes der også vedligeholdelsesbestemmelser for de private vandløb.

Vedligeholdelse skal ske på grundlag af krav til en fastlagt teoretisk skikkelse på strækningen st. 1.300-7.631 m. Den øvrige strækning skal henlægge naturligt.

Kravet til den teoretiske skikkelse anses for overholdt, hvis den faktiske vandføringsevne ikke er ringere end den vandføringsevne, som de fastlagte dimensioner tilsikrer.

Der skæres grøde i en slynget strømrønde efter behov, dog skal der skæres grøde mindst en gang i perioden maj/juni.

Relation til beskyttet natur og arter

Strækningen er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er ikke registreret beskyttede eller fredede arter i og omkring vandløbene ved indsatserne.

Relation til Natura 2000

Der er ikke registreret arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV og bilag 3 i naturbeskyttelsesloven i området omkring indsatserne.

Odder, der er på bilag 3, findes over hele Vendsyssel. Hejselbæk-systemet er et potentielt levested for Odder. Hjørring Kommune vurderer derfor, at det er sandsynligt at Odder kan forekomme i og ved vandløbet. Realisering af indsatserne vurderes ikke at have betydning for Odder.

Hejselbæk-systemet er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område, men udmunder i Uggerby Å, hvor den nedre del er omfattet af Natura 2000-område 5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb. Herudover udmunder Uggerby Å i Skagerrak, der er omfattet af Natura 2000-område 1 Skagens Gren og Skagerrak.

Realisering af indsatserne vurderes ikke at have betydning for Natura 2000 området.

Relation til anden lovgivning

Indsatserne ligger i landzone. Hjørring Kommune vurderer, at der ikke kræves landzonetilladelse efter Planloven, da projektet ikke forudsætter ændret areal anvendelse.

Vandløbsforekomsten er omfattet af vandløbsloven. Etablering af træer forudsætter ikke tilladelse efter vandløbsloven. Realisering af indsatsen vurderes ikke, at påvirke vandføringen i et omfang så revision af regulativer er nødvendig.

Afværgeforanstaltninger

Hjørring Kommune vurderer, at afværgeforanstaltninger ikke er nødvendige i forbindelse ved realisering af indsatsen.